

РЕШЕНИЕ

№ 4813

гр. София, 12.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 43
състав, в публично заседание на 05.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Весела Цанкова

при участието на секретаря Десислава В Симеонова, като разгледа дело номер **11865** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ вр. с чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/.

Образувано е по жалба на Х. С. С., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., роден на 10. 01. 1996г., чрез адв. Т. И., САК, със съдебен адрес [населено място], [улица]/безистен/, ет. 2, срещу Решение №11663/08. 11. 2024 г. на председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл.75, ал. 1, т.2, вр. чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4 от ЗУБ, вр. с чл. 9 от ЗУБ, е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

С жалбата се иска отмяна на решението като незаконосъобразно, поради допуснати съществени нарушения на процесуалните правила и противоречие с материалния закон. Правят се възражения, че преценката на административния орган за липса на предпоставки по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ е неправилна. Нежеланието на жалбоподателя да отбие задължителната военна служба е свързано отчасти с факта, че това ще го принуди да участва физически и пряко в гражданската война в страната, което ще застраши неговия живот и сигурност. От друга страна военният конфликт в С. се характеризира с извършване на военни престъпления и нарушения на международното хуманитарно право, в каквито Х. С. С. не желае да участва. Същевременно отказът да отбие военната си служба ще доведе до налагане на наказание. Налице са предпоставките по чл. 8, ал. 5 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Погрешно административният орган е приел и че към бежанската история на Х. С. С. са неприложими принципите, залегнали в нормата на чл. 9, ал.1, т. 1-3 от

ЗУБ. Изводите противоречат на ноторно известната информация за текущото положение в С., което се преценява като вътрешен въоръжен конфликт, който създава риск за всяко цивилно лице, което поради самото си присъствие на територията на страната се излага на реална опасност да претърпи тежки и лични заплахи срещу живота и личността. Жалбоподателят счита, че е налице и основанийето по чл. 9, ал. 8 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут по други хуманитарни причини, поради хуманитарната криза в С.. Направено е искане за отмяна на решението и връщане на преписката на административния орган за ново разглеждане и произнасяне. В хода на съдебното производство доводите се поддържат чрез адв.И..

Ответната страна, чрез процесуалния си представител юрисконсулт К., прави искане оспореното решение да бъде оставено в сила като правилно и законосъобразно, по мотиви, изложени в него. Излага съображения, че кандидатът за международна закрила не отговаря на предпоставките по чл. 8 и чл.9 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец или хуманитарен статут. Ситуацията в С. се подобрява и няма основание за прилагане на чл. 9, ал.1, т. 3 от ЗУБ.

Административен съд София - град, I отделение, 43 - ти състав, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Производството за закрила е започнало по молба за международна закрила с вх. № ОК – 13 – 1708/02. 09. 2024 г. на РПЦ – С., подадена от Х. С. С., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., роден на 10. 01. 1996г. в [населено място], С., арабин по народност, вероизповедание: мюсюлманин - сунит, женен, с лични данни установени въз основа на представен в оригинал национален паспорт, издаден от С..

В производството на основание чл. 63а и сл. от ЗУБ е проведено интервю с кандидата за закрила при спазване на разписаните в посочените разпоредби правила – предварително уведомяване на кандидата на разбираем за него език, което е видно от положения подпис на стр.4 от протокол с рег. № УП-23688/09.09.2024г. (л. 49 от делото). Интервюто е проведено в присъствието на преводач от и на арабски език. Видно от протокола за проведено интервю, Х. С. С. твърди, че е напуснал нелегално С. по посока Турция, откъдето влязъл нелегално в България. Съпругата и децата му останали в Турция при брата на съпругата му. Семейството му планира да се премести да живее в България, но не могат всички заедно да напуснат по финансови причини. Споделя за проблеми във връзка със задължението му да служи в редовната армия и опасенията му да не бъде взет в казарма. По време на интервюто заявителят декларира, че в С. не е имал проблеми поради изповядваната от него религия, нито заради етническата си принадлежност. Не е членувал във въоръжена групировка, нито в паравоенни формирования, не е арестуван или осъждан. Не е членувал в политическа партия или организация, не е имал проблеми с официалните власти, армията или полицията. Не му е оказвано насилие. България е крайна цел, защото процедурата по предоставяне на статут е по-бърза, а жена му и децата пребивават нелегално в Турция и го е страх да не ги депортират преди семейството да се събере на територията на България. Като конкретен повод за напускане на страната на произход посочва войната и това, че трябва да се присъедини към армията, за да отбие редовната военна служба. Не иска да носи оръжие, да бъде убит или да убива. Желаете да осигури на децата си добър живот.

В хода на административното производство е приета справка вх. № ЦУ-1850 от

27.08.2024г. на дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС (л. 32) относно Сирийска Арабска Република, касаеща сигурността в провинциите И., Р., Х. и Х. и въоръжените групировки, които действат на територията на тези райони.

Получено е становище от ДАНС с рег. № М 16803/10. 10. 2024 г., че не възразява да бъде предоставена закрила на Х. С. С., Л., гражданин на С., роден на 10. 01. 1996г., в случай, че отговаря на условията на ЗУБ.

Изготвено е Становище рег. № УП 23688/30. 10. 2024 г. на Г. Г., младши експерт в отдел „ПМЗ – кв. В.“, РПЦ – С., с което е направено предложение да се откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на чужденеца.

При така изложената фактическа обстановка ответникът е формирал извод, на първо място, че не са налице предпоставки за предоставяне на статут на бежанец по ЗУБ, тъй като чужденецът не е направил релевантни твърдения за осъществено спрямо него преследване по причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група- не е налице „основателно опасение от преследване“. Молбата за предоставяне на международна закрила е мотивирана с войната в държавата по произход, като същевременно не са посочени други релевантни причини, обосноваващи опасения за преследване. В оспореното решение са изложени доводи, че кандидатът за международна закрила не е бил изложен и за него не съществува бъдещ риск от посегателства по чл.9, ал.1, т.1 и т.2 ЗУБ. Въз основа на справката относно обстановката в С. е прието, че има спорадични актове на насилие, които не могат да се оценят като въоръжен конфликт и няма основание за предоставяне на субсидиарна закрила по чл. 9, ал.1, т. 3 от ЗУБ.

С тези мотиви решаващият орган е стигнал до извода, че не са налице предпоставките освен по чл. 8 от ЗУБ, така и по чл. 9, ал. 1-3, ал. 8 ЗУБ за предоставяне на кандидата на хуманитарен статут. С оглед изложеното, по молбата на Х. С. С., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., роден на 10. 01. 1996г. е отказано предоставяне на международна закрила с оспореното решение.

Ответникът е представил и по делото е приета актуална справка от 14.01.2025г. за обществено - политическата обстановка в С., след падането на режима на Б. А.. Също така са предоставени данни, че за периода 01.01.2024 г. до 01. 11. 2024 г. е предоставен хуманитарен статут на 4661 сирийски граждани, а за периода от 01. 07. 2023 г. до 24. 11. 2024 г. общо на 7262 граждани на С.. Следва да се има предвид, че тези данни са предоставена закрила преди падането на режима на Б. А., като към настоящия момент ситуацията е различна. Представена е и справка от 10. 01. 2025 г. относно редовната военна служба в С. и хуманитарната ситуация, предоставянето на хуманитарни помощи, достъпа до социални и битови условия, здравеопазване, обучение.

От страна на жалбоподателя са представени по делото и приети: Позиция на ВКБООН относно връщане в Сирийската арабска република, информация от Свободна Европа относно групировката Х. Т. аш Ш..

От правна страна: Жалбата е процесуално допустима като подадена в срок, от адресата на акта, срещу акт, който подлежи на съдебен контрол.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

На първо място съдът приема, че оспореното по делото решение е постановено от компетентен орган –председателят на ДАБ, предвид правомощията на този орган по чл.75, ал.1 ЗУБ. С оглед изложеното се прави изводът, че ответникът е надлежен орган и е постановил валиден административен акт.

В административното производство са спазени регламентираните правила в чл. 58 и следващите от ЗУБ – приета е молба за международна закрила от Х. С. С., същият е уведомен на разбираем за него език относно процедурата, която следва, видно от положен подпис върху писмено копие на Указанията, в проведеното интервю са участвали преводач от арабски език, дадена е възможност на кандидата да изложи историята си, зададени са му уточняващи въпроси.

Съдът счита, че акта е мотивиран, постановен е при изяснена фактическа обстановка, както и е обсъдена е актуалната обстановка в С., като са цитирани в решението различни източници на информация, и е формиран извод, че в действителност обстановката в С. не е достигнала прага на всеобхватно насилие в рамките на вътрешен въоръжен конфликт.

По приложението на материалния закон, също съдът намира, че материалният закон е правилно приложен. Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея - чл. 8, ал.1 ЗУБ. Съгласно чл. 8, ал. 4 и 5 от ЗУБ, преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторемост, като действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация.

Правилно административният орган е обосновал извода за липсата на предпоставките за приложение на чл. 8, ал. 1 ЗУБ, тъй като в процесния случай по отношение на чужденеца не са налице конкретни данни и доказателства, които да обосноват извод за основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение или убеждение. Кандидатът посочва при проведеното интервю, че същият не е членувал в политическа партия или организация, както и във въоръжена групировка, както и че не е имал проблеми с официалните власти в страната на произход, не е бил арестуван, съден или осъждан, срещу него няма образувани дела, няма контакти с полицията в държавата по произход. Тези негови твърдения обосновават извод за липсата на основания по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец.

По отношение на задължението за отбиване на редовна военна служба: Жалбоподателят навежда доводи за служене в армията, но нежеланието да отбива задължителната военна служба, само по себе си, не би могло да е основание за предоставяне на статут. Следва да се съобрази и това, че след падане на режима на Б. А., въоръженият конфликт в страната е разрешен и няма рискове от извършване на военни престъпления, което изключва приложението на чл. 8, ал. 5 от ЗУБ. Същевременно следва да се има предвид, че задължението за отбиване на военна служба, само по себе си, не е основание за предоставяне на статут. Също така, съгласно Указ № 30/2007 на президента на С., сирийските младежи могат да заплащат такса за освобождаване от задължителната военна служба и да не бъдат призовани отново. Същевременно мъжете на възраст между 18 г. и 42 г., които са пребивавали извън С., също могат да заплатят такса, за да бъдат освободени от военна служба, като такава възможност е налице и за лицата над 42г. възраст, които не са

били отбили редовната военна служба. В случая, за чуждия гражданин е налице възможност да бъде освободен от военна служба.

Съгласно Глава V, §167-168 от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец, издаден от Службата на ВКБООН, „в страни, където военната служба е задължителна, неизпълнението на това задължение често е наказуемо по закон. Наказанието в различните страни е различно и обикновено не се счита за преследване“. Опасенията от преследване и наказание за дезертиране или опит за бягство от военна служба, сами по себе си, не представляват основателни опасения от преследване по смисъла на дефиницията. Изразеното от чуждият гражданин твърдение, че е възможно да бъде мобилизиран, не е съпътствано от други значими за него мотиви да напусне страната си по произход. Вероятността да бъде мобилизиран не обосновава автоматично наличието на реална заплаха от преследване. Следва да бъде установено наличието на конкретни действия по преследване, а не хипотетичната възможност/опасност от мобилизация. В процесния случай нито се навеждат, нито се установяват такива факти.

По отношение на основанията за предоставяне на хуманитарен статут спрямо чужденеца по чл. 9 ЗУБ - също изводите на ответника са правилни. Предвид данните, съдържащи се в интервюто на молителя, решаващият орган е приел, че липсват доказателства жалбоподателят да е бил изложен на реална опасност от тежки посегателства по чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 ЗУБ - като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко и унизително отнасяне, или наказание. Не се установява да е напуснал след като е изложен на реална опасност от тежки посегателства /такива по чл. 9, ал. 2/, като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. В тази връзка, както вече беше посочено, самият жалбоподател твърди, че не е имал проблеми с официалните власти, не е бил задържан, съден или осъждан, не твърди също така спрямо него да е оказвано насилие. Следователно, споделят се от съда изводите на административния орган за липса на основания за предоставяне на хуманитарен статут на основание чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 ЗУБ.

Относно приложението на разпоредбата на т.3 на чл. 9 ЗУБ, регламентираща предоставяне на закрила при реална опасност от тежки и лични заплахи, срещу живота и личността му като гражданско лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт, следва да бъде отбелязано, че при разглеждането на този въпрос съдът съобразява и решение на Съда на Европейския съюз от 17 февруари 2009 г. по дело С-465/2007 г., съгласно което използваните изрази „смъртното наказание“, „екзекуцията“, както и „изтезанието или нечовешкото или унизителното отнасяне или наказание, наложени на молител“ в член 15, букви а) и б) от Директива 2004/83/ЕО, абсолютно идентични на тези, посочени в Закона за убежището и бежанците, обхващат ситуации, при които молителят за хуманитарен статут е специфично изложен на опасността от определен вид посегателство. От друга страна, посегателството, дефинирано в член 15, буква в) от Директивата като изразяващо се в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността“ на

молителя, обхваща една по - обща опасност от посегателство -по - скоро се имат предвид в по-широк план „заплахи срещу живота или личността“ на цивилно лице, отколкото определени насилия. Освен това тези заплахи са присъщи на обща ситуация на „въоръжен вътрешен или международен конфликт“. На последно място, разглежданото насилие в основата на посочените заплахи е квалифицирано като „безогледно“ -термин, който предполага, че насилието може да се разпростира към лица без оглед на личното им положение. В този контекст изразът „лични“ трябва да се разбира като обхващащ посегателства, насочени срещу цивилни лица без оглед на тяхната самоличност, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи тежките заплахи, посочени в член 15, буква в) от Директивата.

В това отношение следва да се уточни, че колкото по -способен е евентуално молителят да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, толкова по - ниска ще бъде степента на безогледно насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидиарната закрила. Съгласно посоченото решение на съда на Европейския съюз член 15, буква в) от Директивата във връзка с член 2, буква д) от същата директива трябва да се тълкува в смисъл, че: съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

Реална опасност за жалбоподателя да претърпи тежките заплахи, посочени в член 15, буква в) от Директивата не съществува, както и няма нарушение на принципа „забрана за връщане“ във връзка с настъпилата промяна в обществено –политическата обстановка в С.. Във връзка с изложеното съдът обсъди на първо място справка вх. № ЦУ-1850/27.08.2024г. относно сигурността в провинция Х., на която се е позовал ответникът. Съдържат се

данни за актове на насилие над цивилни лица, но инцидентите със сигурността не достигат до степен на безогледно насилие. Обоснован и мотивиран е извода на административния орган, че данните от справката не сочат на съществуване на основание за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. По делото е приложена и нова справка от 14.01.2025г. на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ, видно от която, общото положение в страната се подобрява след оттеглянето (свалянето) от власт на президента Б. А. и поемането на контрол в столицата Д.. След преглед на информацията, съдът приема, че настъпилите нови обстоятелства водят до положителна промяна в обществено политическия живот в С. и подобряване на ситуацията със сигурността. Съдържат се данни, че летището в Д. функционира от 07. 01. 2025 г. и няма пречка за завръщане в С. на чужденците, които са напуснали страната по време на режима на Б. А.. Страната се стабилизира и се връща към нормално функциониране на държавата и държавните институции. Има назначен премиер на преходно правителство на С. за срок до 1 март 2025г. Много сирийци, намиращи се извън страната си се завръщат в родината си, има голям обратен миграционен поток в посока С., като в тази връзка Турция е предприела действия за отваряне на гранични пунктове, за да осигури свободното завръщане в родината на желаещите да сторят това.

Въз основа и на тази справка се прави извода, че не са налице и разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009г. по дело № С-465/07 и тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз от 30 януари 2014г. по дело № С-285/12 по тълкуването на чл.15, б. “в” от директива 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ.

Всичко това води до извода, обоснован и от административния орган, че за Х. С. С. не съществува реална опасност от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1-3 от ЗУБ при завръщането му в С..

Не е налице и основание за предоставяне на хуманитарен статут поради други хуманитарни причини по чл. 9, ал. 8 от ЗУБ. От представената от ДАБ при МС справка относно хуманитарната ситуация в С. се установява, че „има много надежда сред цивилните за началото на нова С.“. Хуманитарната реакция също се адаптира в хода на бързо развиващите се условия в резултат от смяната на режима. ООН и нейните партньори започват възстановяването на ключови съоръжения като болници, пътища, осигуряват хуманитарна подкрепа. Според ООН, от 27 ноември 2024 г. насам над 1.3 милиона души в С. са получили хранителна помощ. Службата на ООН за координация на хуманитарните въпроси призовава донорите да увеличат финансирането си за хуманитарния план и плана за възстановяване на С.. Действително, хуманитарната ситуация е тежка, но се полагат усилия за възстановяване, подкрепено от международната общност. У. също остава ангажирана с предоставянето на услуги на деца.

Не е нарушена и забраната по чл. 4, ал. 3 от ЗУБ, при връщане в С. на Х. С. С. няма да бъдат застрашени неговият живот или свобода по причина на раса,

религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение. Той няма да бъде изложен на опасност от изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. Нито личната му бежанска история, нито ситуацията в С. възпрепятстват връщането в страната по произход, при спазване на разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от ЗУБ.

Съдът не възприема и доводите, че в приетата по делото актуална позиция на ВКБООН изрично е посочено, че специализираният орган на ООН призовава за спиране по издаването на отрицателни решения по молби на сирийски граждани. От изложената от чужденеца бежанска история се установява, че няма конкретни действия на преследване срещу него, не е имал проблем с официалните сирийски власти, няма реална опасност от тежки посегателства, не е бил принуден да напусне страната си на произход, поради опасност от налагане на наказание – екзекуция, изтезания или нечовешко и унижително отношение. От обсъдените данни за ситуацията в С. може да се направи извод за значително подобрение на общественно-политическата обстановка - отварят банки и магазини, движението по пътищата се възстановява и се наблюдава значително по-малък брой въоръжени сили, а националната коалиция на сирийските опозиционни сили се е ангажирала да завърши прехвърлянето на властта към преходен управляващ орган с пълни изпълнителни правомощия, проправяйки пътя към свободна и демократична С.. Не са налице основания в конкретния случай за уважаване на молбата за предоставяне на международна закрила.

С оглед изложеното, правилно ответникът по същество е приел, че молбата е неоснователна и я е оставил без уважение, поради което и жалбата следва да се отхвърли.

На основание чл. 172, ал.2 от АПК, Административен съд, С. - град, I-во отделение, 43 – ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователна жалбата на Х. С. С., Л., гражданин на С., роден на 10. 01. 1996г., чрез адв. Т. И., САК, със съдебен адрес [населено място], [улица]/безистен/, ет. 2, срещу Решение № 11663/08. 11. 2024 г. на председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т.2, вр. чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4 от ЗУБ, вр. с чл. 9 от ЗУБ, е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14 - дневен срок от съобщението до страните, че е изготвено.

СЪДИЯ: